

TÜRKİYE’DE ÖZEL GÜVENLİK EĞİTİMİ: ÜNİVERSİTELER ÜZERİNE NİCEL BİR İNCELEME

Hacı MORTAŞ¹

ÖZET

Hızla gelişen dünyada başta terör faaliyetleri olmak üzere insanlığı tehdit eden birçok tehlike mevcuttur. Bu tehlikeler, can ve mal güvenliğinin sağlanması noktasında birtakım ihtiyaçları da beraberinde getirmiştir. Düzenli ve sürdürülebilir bir toplum yaşamı için güvenlik önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece genel kolluk ile koruma ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi mümkün olmadığından ülkemiz, genel kolluğu tamamlayıcı mahiyette olan özel güvenlik teşkilatlanmasına geçmiştir. Özel güvenlik hizmetlerinin iyi bir şekilde yürütülmesi için özel güvenlik eğitiminin sağlam temeller üzerine oturtulması gerekmektedir. Çünkü, kaliteli hizmet, kaliteli eğitimle mümkündür. Bu çalışma, ülkemizin özel güvenlik eğitimine yaklaşımı açısından büyük önem taşımaktadır. Yapılan inceleme ile ülkemizde faaliyet gösteren üniversitelerin özel güvenlik ve koruma programlarının eğitimsel faaliyetlerinin içinde bulunduğu durumu ortaya koymak ve sorunlara dikkat çekmek amacıyla nicel bir betimleme yapılmaya çalışılmıştır. İlgili programların müfredat dersleri incelenerek sıklık, eksiklik, benzerlik, farklılık ve yönelimler saptanmaya gayret edilmiştir. Elde edilen bulgular, ülkemizde verilen özel güvenlik eğitiminin süre, seviye ve müfredat bakımından sıkıntılı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel Güvenlik, Güvenlik Eğitimi, Müfredat.

PRIVATE SECURITY EDUCATION IN TURKEY: A QUANTITATIVE ANALYSIS ON THE UNIVERSITIES

ABSTRACT

In the fast developing world, there exist a lot of dangers, especially terrorist activities threatening humanity. These hazards have brought along some needs at the point of safety of life and property. Security is an important requirement for a regular and sustainable society. Since it is not possible to carry out protection and security services only through general police, our country has moved to a private security organization which is complementary to the general police. In order for private security services to be able to be carried out properly, private security training should be rested upon strong bases, for high quality service is possible only through high quality education. This study is of great importance in terms of our country’s approach to private security education. With the examination conducted, a quantitative description was made in order to reveal the situation in the educational activities of the private security and protection programs of the universities operation in our country and to draw attention to the problems. Curriculum courses of the related programs were examined and lesson frequency, deficiency, similarities, differences and trends were tried to be determined. The findings show that the private security education is in a distressed situation in terms of duration, level and curriculum in our country.

Key Words: Private Security, Security Education, Curriculum.

¹ Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım, hmortas@erciyes.edu.tr

1. GİRİŞ

Yaşamın var oluşundan bu yana canlılar, çeşitli tehlikelere karşı kendisini, ailesini, akrabalarını, barınağını, üzerinde yaşadığı toprağını kısaca yaşamak için gerekli olan her şeylerini korumaya ve güvenliklerini sağlamaya çalışmışlardır. Bunun için de çeşitli savunma mekanizmaları geliştirmişlerdir. Sosyal bir varlık olan insanlar da önceleri kabileler şeklinde yaşamlarını sürdürürken daha sonra devletler kurarak bir düzen oluşturma ihtiyacı hissetmişlerdir. Bu ihtiyacın karşılanma görevini de devlet denilen yapıya vermişlerdir. İnsanların vazgeçilmez ihtiyaçlarından biri olan güvenlik olgusu, devletin geçmişten günümüze en önemli görevlerinden biri olmuştur. Nüfusun artması, sanayileşme, kentleşme vb. nedenlerle devlet bu görevi, farklı kolluk kuvvetleri ile yerine getirmeye başlamıştır. Bunlardan bir tanesi de özel kolluktur.

Özel kolluk, kamu güvenliğini tamamlayıcı bir nitelikte olup, kendine has mevzuatı, görev alanları, eğitimi, yetki ve sorumlulukları bulunmaktadır. Verilen eğitim yapılan işin ruhuna tam olarak uygun değilse, bir takım sıkıntıların ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır. Özel güvenliğin eğitim noktasında sorunlu olduğu düşünüldüğünden, bu çalışma ile Türkiye’de özel güvenlik eğitimi veren üniversitelerin, özel güvenlik ve koruma programlarının bir fotoğrafı çekilerek, mevcut durumlarının ve yönelimlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma, ülkemizin özel güvenlik eğitimine yaklaşımı açısından önem arz etmektedir.

2. Güvenlik Olgusu

Toplumsal hayatın olmazsa olmaz ihtiyaçlarından biri olan güvenliğin birçok tanımı olmasına rağmen üzerinde mutabık kalınmış ortak bir tanıma rastlanmamıştır. Belki de bunun sebebi, güvenlik kavramının kişi güvenliği, bina güvenliği, ulusal güvenlik, siber güvenlik, çevre güvenliği, can ve mal güvenliği, koruyucu güvenlik, enerji güvenliği, sosyal güvenlik, bilgi güvenliği gibi daha birçok alanı kapsamına aldığı içindir. Bu sebeplerle üzerinde bir uzlaşa sağlanamadığı anlaşılmış olsa da Türk Dil Kurumu web sözlükte güvenlik, “Toplum yaşamında yasal düzenin aksamadan yürütülmesi, kişilerin korkusuzca yaşayabilmesi durumu, emniyet” (TDK, 2019) şeklinde tanımlanmaktadır.

Güvenlik (security) kelimesinin güven sözcüğünden türetildiği ve tehlikesizlik, kendi kendine yeterli olma ve emniyet anlamına geldiği de (Kahraman, 2013:34) ifade edilmektedir. Ancak burada emniyet ile güvenlik arasındaki ayırımı dikkat çekmek gerekmektedir. Emniyet (safety) kavramı ile daha çok kaza, yangınlar ya da doğal afetlerin kast edildiği ve güvenlik (security) kavramı ile ise insan kaynaklı (Uçar ve Uçar, 2005:11) olayların işaret edildiği vurgulanmaktadır.

Sosyal bir varlık olarak insanların, toplu halde yaşamlarını sürdürebilmek için bir düzene ve güvenli bir ortama ihtiyacı olduğu gerçeği ile güvenliğin farklı yönlerini de belirtmek gerekir. Sosyal hayatta düzenin aksamadan yürütülmesi ve insanların bulunduğu ortamda korkusuzca yaşayabilmesi maddi güvenlik, yasalar karşısında eşitlik ilkesinin gözetilmesi, işkenceden ve kötü muameleden uzak durulması hukuki güvenlik, yaşama hakkı, kişi dokunulmazlığı ve özgürlük kişisel güvenlik, devletin eğitim, sağlık ve güzel yaşam için hizmetler sunmak üzere aldığı tüm önlemleri sosyal güvenlik olarak tanımlamak mümkündür (Aktaş ve Polat, 2009:13). Bütün bunlar ışığında insanların mutluluğu, huzuru, güveni, sağlığı, özgürlüğü ve sosyal düzenin aksamadan işleyebilmesi için her türlü tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler güvenlik olarak adlandırılabilir.

Günümüz dünyasında başta terör faaliyetleri olmak üzere insanlığı tehdit eden birçok tehlike bulunmaktadır. Bu tehlikelere karşı can ve mal güvenliğinin sağlanması büyük önem kazanmaya başlamıştır. Sadece genel kolluk ile koruma ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi

hem maliyet hem de sayısal bakımdan bir takım sıkıntıları da beraberinde getireceğinden ülkemiz, genel kolluğu tamamlayıcı mahiyette özel kolluk teşkilatlanmasına geçmiştir. Özellikle kişi, kurum ya da kuruluşların kendi güvenlik önlemlerini kendilerinin alması, koruyucu güvenlik önlemleri bağlamında ve genel kolluğun yükünün hafifletilmesi, veriminin yükseltilmesi açısından da büyük önem arz etmektedir.

3. Özel Güvenlik

Özel Güvenlik olgusunun geçmişi, bazı kaynaklarda çok eskilere kadar götürülmüş olsa da esasen sanayileşme ve kentleşme ile birlikte özel güvenliğin belirginleştiğini, artan terör olayları nedeniyle de bir zorunluluk haline geldiğini söylemek mümkündür. Ülkemizin de terör olaylarına maruz kalmaya başladığı yıllarda bazı önemli kurum ve kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanması için kanuni düzenleme yapılması bu durumu doğrular niteliktedir.

Türkiye’de özel güvenlik konusunun ilk kez 31 Ocak 1966 tarihinde barajların korunması ve güvenliklerinin sağlanması hususunda Milli Güvenlik Kurulu’nda görüşüldüğü (Özarlan, 2010:23) belirtilmiş olsa da yasalaşması 1981 yılında çıkarılan 2495 sayılı kanun ile olmuştur. Bu kanunla, milli ekonomiye veya devletin savaş gücüne önemli katkıları olan ve zarar gördüğünde ülke ve topluma büyük zararlar oluşturacak kurum ve kuruluşların, her türlü tehdit ve tehlikelerden korunması ve güvenliklerinin sağlanması amaçlanmıştır. Ancak dünyada özellikle 11 Eylül 2001’de Amerika Birleşik Devletleri’nde yaşanan saldırıların insanlardaki güvensizlik duygusunu çoğalttığı ve özel güvenliğe olan ihtiyacı artırdığından (Sakaoğlu, 2011:55) ve ülkemizde yaşanan terör olayları, kanunun yetersiz kaldığını ve çözüm üretmediğini gösterdiğinden, özel güvenliğin farklı boyutlara taşınmasını gerekli kılmıştır. Bu çerçevede daha modern ve daha kapsamlı olarak 2004 yılında 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kabul edilerek eski kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

5188 sayılı kanunda özel güvenliğin bir tanımı yapılmasa da birinci maddede “Bu Kanunun amacı, kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyetteki özel güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir” denilerek özel güvenliğin tamamlayıcı bir mahiyette olduğu vurgulanmaktadır. Buradan hareketle Murat Yalabık (2006:35) özel güvenliği, “Kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyette olmak üzere, yasa ile korunmasına izin verilen hak ve hürriyetlerin güvenliğini sağlamak amacıyla, yasadaki koşullara uygun olarak alınan özel tedbirlere özel güvenlik denir” şeklinde tanımlamıştır. A. İbrahim Çetin (2007:21) ise “ilk önce nefsi müdafaa hakkını daha etkin yapabilecek ve ikincil görev olarak kamu düzeninin sağlanmasına yardımcı olmak üzere kurum, kuruluş, şirket ya da kişilerce finanse edilen sınırlı yetkili güvenlik yapılanması” olarak ifade etmiştir. Başka bir tanımlama “özel bir kanunla kurulmuş olan, görevli olduğu yer sınırları içinde o yerin düzenini sağlayan, meydana gelebilecek suçları önleyen, sorumlu bulunduğu yere karşı yapılacak saldırıları önleyen ve bu konuda gerektiğinde yasal yetki çerçevesinde silah kullanabilen, failleri yakalayan ve kolluk kuvveti gelene kadar iz ve delillerin muhafazasını sağlayan bir kolluk birimi” (Mil, 2015:118-119) olarak yapılmıştır. Özel güvenliği kısaca, kanun kapsamında özel güvenlik ve koruma hizmeti verme işi olarak nitelendirmek mümkündür.

1980’li ve 1990’lı yıllara kadar özel güvenliğin “özel mülkiyeti koruyan, özel kişiler” olarak tanımlandığını belirten Robert McCrie, günümüzde “varlıkların zarardan korunması” şeklinde bir tanımlamanın da yapıldığını ifade etmektedir. Bu varlıkların ise sadece insanlardan oluşmadığını, tarihi ve fiziksel değeri olan varlıklar, hammaddeler, kayıtlar, veri tabanları gibi savunmasız varlıkları da kapsadığını (2017:287-288) ifade etmektedir.

4. Özel Güvenlikle İlgili İstatistik Bilgiler

Emniyet Genel Müdürlüğü 2018 Faaliyet Raporu'nda, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan toplam personel sayısının 276.094, diğer hizmet sınıfları toplamının 16.114, genel toplamın ise 292.208 kişi olduğu belirtilirken, yine aynı raporda faal durumda olan özel güvenlik eğitim kurumu sayısının 446, özel güvenlik tarafından korunan birim sayısının 77.016 ve çalışan özel güvenlik personeli sayısının da 261.055 kişi olduğu ifade edilmektedir (Emniyet Genel Müdürlüğü 2018 Faaliyet Raporu, 2019). Bu sayıya jandarma bölgesinde mevcut olan 32.259 özel güvenlik görevlisini de dahil ettiğimizde toplam 293.314 kişi olmakta ve polis teşkilatı personeli ile hemen hemen aynı rakama denk düşmektedir. Ayrıca tahsis edilen özel güvenlik kadrosunun 410.735 ve sertifika alan özel güvenlik görevlisinin de 1.014.521 kişi olduğu görülmektedir (Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Dairesi Başkanlığı, 2019).

Button ve Stiernstedt (2018:400), Avrupa Birliği'nin en büyük beş ekonomisini oluşturan Almanya, Fransa, Birleşik Krallık, İtalya ve İspanya'nın polis memurları ve özel güvenlik görevlileri istatistiklerini karşılaştırdıkları çalışmalarında, Almanya'nın 243,982 polis memuru, 168,000 özel güvenlik personeli, Fransa'nın 203,982 polis memuru, 147,000 özel güvenlik personeli, Birleşik Krallık'ın 160,566 polis memuru, 339,440 özel güvenlik personeli, İtalya'nın 276,750 polis memuru, 47,858 özel güvenlik personeli ve İspanya'nın 249,907 polis memuru, 188,000 özel güvenlik personeli olduğunu belirtmişlerdir. Aynı çalışmada, 100 bin kişiye düşen polis ve özel güvenlik personeli sayısı ile özel güvenlik personelinin polis memuruna oranları da verilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2018 yılı ülkemiz nüfusu 81,867,223 kişi sayısına ulaşmış durumdadır (Türkiye İstatistik Kurumu, 2019). Emniyet hizmetleri sınıfında bulunan toplam personel sayısının 276,094 olduğu düşünüldüğünde 100 bin kişiye düşen polis memuru 337,2 olurken, 293,314 sayısı ile 100 bin kişiye düşen özel güvenlik personeli de 358,2 olmaktadır. Polis memurunun özel güvenlik personeline oranı ise 0,94 olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu verilerle yukarıda adı geçen ülkeleri, ülkemizle karşılaştırdığımızda, polis sayısında ilk sırada olan İtalya ile hemen hemen aynı konumda iken, özel güvenlik personeli sayısında Birleşik Krallık'tan sonra ikinci sırada görünmektedir. 100 bin kişiye düşen polis memuru ve özel güvenlik oranlamasında üçüncü sırada yer alırken, polis memurunun özel güvenliğe oranında ise ikinci sırada bulunmaktadır.

5. Türkiye'de Özel Güvenlik Eğitimi

Özel güvenlik görevlisi olmak isteyen kişilere ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve deneyimi kazandırmak için bir süre planlı olarak eğitim verilmektedir. Bu eğitim, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ve bu kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmelik'e göre düzenlenmektedir. İlgili kanunun 14. maddesinde, temel eğitimin teorik, pratik ve silah eğitiminden oluşmak üzere 120 ders saatinden, yenileme eğitiminin ise 60 ders saatinden az olmamak üzere düzenlenmesi gerektiği belirtilmektedir. Yükseköğretim kurumlarının güvenlikle ilgili fakülte ve meslek yüksekokullarından mezun olanlarla fakülte veya meslek yüksekokullarının güvenlikle ilgili bölümlerinden mezun olanlarda silah eğitimi dışında özel güvenlik temel eğitimi şartı aranmayacağı vurgulanmaktadır. Bu eğitimin ücret karşılığında İçişleri Bakanlığınca ya da Bakanlıktan faaliyet izni alan özel eğitim kurumlarınca verilebileceği, eğitimin niteliği, müfredatı, eğiticilerde ve eğitim merkezlerinde aranacak şartların, eğitim sonucu, yeterliliğin belirlenmesi, sınavlarda görevlendirilecekler yapılıcak ödemelere ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmektedir.

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'in 33. maddesinde özel güvenlik eğitiminin 20 saati Silah Bilgisi ve Atış eğitimi olmak üzere toplamda 120 saat olduğu, silah taşımayacak özel güvenlik görevlilerinin Silah Bilgisi ve Atış

eğitimi alma zorunluluğu bulunmadığı belirtilirken, madde 34'te özel güvenlik görevlileri ve yöneticilerin kimlik kartlarının yenilenebilmesi için beş yılda bir yenileme eğitimi alması gerektiği ifade edilmektedir. Yenileme eğitimi ise 10 saati Silah Bilgisi ve Atış eğitimi olmak üzere toplam 60 ders saatinden oluşmaktadır. Temel eğitim ve yenilime eğitiminde okutulacak ders konuları ve saatleri **Tablo-1**'de sunulmuştur.

Tablo-1: Okutulacak Ders Konuları ve Saatleri

Ders Adı	Temel Eğitim				Yenileme Eğitimi			
	Silahlı	Yüzde	Silahsız	Yüzde	Silahlı	Yüzde	Silahsız	Yüzde
Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları	20	%16,6	20	%20	10	%16,6	10	%20
Güvenlik Tedbirleri	20	%16,6	20	%20	10	%16,6	10	%20
Güvenlik Sistem ve Cihazları	5	%4,16	5	%5	3	%5	3	%6
Temel İlk Yardım	10	%8,3	10	%10	4	%6,6	4	%8
Yangın Güvenliği ve Tabii Felaketlerde Müdahale Tarzı	8	%6,6	8	%8	4	%6,6	4	%8
Uyuşturucu Madde Bilgileri	2	%1,6	2	%2	1	%1,6	1	%2
Etkili İletişim	12	%10	12	%12	8	%13,3	8	%16
Kalabalık Yönetimi	10	%8,3	10	%10	4	%6,6	4	%8
Kişi Koruma	9	%7,5	9	%9	4	%6,6	4	%8
Genel Kollukla İlişkiler	4	%3,3	4	%4	2	%3,3	2	%4
Silah Bilgisi ve Atış	20	%16,6	-	-	10	%16,6	-	-
Toplam	120	%100	100	%100	60	%100	50	%100

Tablo-1'den de anlaşılacağı gibi gerek temel eğitimde gerekse yenileme eğitiminde ağırlığın, Güvenlik Tedbirleri ile Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları derslerine verildiği görülmektedir. Silahlı eğitimlerde Silah Bilgisi ve Atış dersinin de ön planda olduğunu vurgulamak gerekmektedir. Uyuşturucu Madde Bilgileri dersinin ise en düşük yüzde ile gerilerde olduğu göze çarpmaktadır. Etkili İletişim dersinin temel eğitiminde %10'lardan yenileme eğitiminde %16'lara çıkması dikkat çekmektedir.

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'in 33. maddesi gereğince Havaalanlarında görev alacak özel güvenlik görevlilerinin Sivil Havacılık Güvenliği ile Uyuşturucu Madde Bilgileri derslerini, deniz limanlarında istihdam edileceklerin ise Deniz Limanı Güvenliği ve Uyuşturucu Madde Bilgileri derslerini alma zorunluluğu bulunmaktadır. Ayrıca çalışılacak yerin ve yapılacak görevin özelliğine göre alan

eğitimlerinin de verilebileceği belirtilmektedir. Söz konusu Yönetmelik'in 42. Maddesinde ise eğitimde kullanılacak yayınların Emniyet Genel Müdürlüğü Yayın Yönetmeliği'ne göre tavsiye edilmiş yayınlardan olması şart koşulmakta, fakat üniversitelerde bu şart aranmamaktadır (Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik, 2004).

Burada önemli bir hususu hatırlatmakta yarar bulunmaktadır. Yönetmelik'te yapılan tadilatlarla derslerde, ders sayısında ve ders saatinde değişiklikler olmuştur. Daha önce 15 saat olan Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları dersi 20 saate, 14 saat olan Güvenlik Tedbirleri dersi 20 saate, 3 saat olan Güvenlik Sistem ve Cihazları dersi 5 saate, 3 saat olan Etkili İletişim dersi 12 saate, 9 saat olan Kalabalık Yönetimi dersi 10 saate çıkarılırken, 12 saat olan Temel İlk Yardım dersi 10 saate, 9 saat olan Yangın Güvenliği ve Tabii Felaketlerde Müdahale Tarzı dersi 8 saate, 3 saat olan Uyuşturucu Madde Bilgileri dersi 2 saate ve 30 saat olan Silah Bilgisi ve Atış dersi de 20 saate düşürülmüştür. Olay Yeri Koruma ve Patlayıcı Maddeler dersi müfredattan çıkarılırken, Genel Kollukla İlişkiler dersi ilave edilmiştir. Ders sayısı ise 12'den 11'e düşürülmüştür.

6. Araştırma

6.1. Araştırmanın Sorunu

Güvenlik yapısı itibariyle dinamik olduğundan yaşanan gelişmelerden hemen etkilenmekte ve bu durum eğitime de yansımaktadır. Verilen eğitim, yapılan işin ruhuna tam olarak uygun değil ise o zaman bir takım sorunların ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır. Bu noktada, özel güvenlik eğitiminin sıkıntılı olduğu düşünülmektedir.

6.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışma ile ülkemizde önlisans düzeyinde özel güvenlik eğitimi veren üniversitelerin, özel güvenlik ve koruma programlarının bir fotoğrafı çekilerek, yönelimlerinin belirlenmesi ve mevcut durumlarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Hızla gelişen dünyada artan terör olayları ve diğer olaylar, güvenliğin vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır. İnsan yaşamı için nasıl ki hava, su veya yemek olmazsa olmaz bir ihtiyaç ise düzenli ve sürdürülebilir bir toplum yaşamı için de güvenlik olmazsa olmaz bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın sağlıklı bir şekilde karşılanması için iyi bir eğitim şarttır. İyi bir eğitim ise seviye, süre ve kalitenin yüksekliğine bağlıdır. Dolayısıyla bu çalışma, ülkemizin özel güvenlik eğitimine yaklaşımı açısından büyük önem taşımaktadır.

6.3. Yöntem ve Sınırlılıklar

Çalışmada, öncelikle kavramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. Daha sonra Türkiye'de önlisans düzeyinde özel güvenlik eğitimi veren üniversitelerin özel güvenlik ve koruma programlarının müfredat dersleri incelenerek, mevcut durum tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler, mevzuatla ve kendi içerisinde karşılaştırılarak, yönelimlerin, benzerliklerin ya da farklılıkların neler olduğu tablolar eşliğinde nicel bir betimleme ile yorumlanmaya gayret edilmiştir. İncelenen müfredatlarda Yükseköğretim Kanunu'nun 5. maddesi 1 bendi gereğince zorunlu olan Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil dersleri, stajlar, iş yeri eğitimi, endüstriye dayalı eğitim, iş yeri uygulaması gibi staja yönelik dersler de inceleme kapsamına alınmamıştır.

Çalışmanın evrenini ülkemizdeki üniversitelerin özel güvenlik ve koruma programları oluşturmaktadır. Ancak öğrencisi olmayan üniversiteler kapsama dahil edilmemiş olup, halen bu konuda eğitim veren üniversitelerin özel güvenlik ve koruma programları örneklem olarak kabul edilmiştir.

7. Bulgular ve Yorumlar

Öncelikle araştırmaya konu olan üniversitelerin bölgelerinde ve ülkemiz genelinde önemli bir yeri olduğunu belirtmek gerekmektedir. Üniversitelerin, tarih, kültür, turizm, sanayi ve nüfus bakımından ön sıralarda yer alan şehirlerde bulunması, araştırmaya ayrı bir değer katmaktadır.

2018 Yükseköğretim Kurumları Sınavı Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nda Özel Güvenlik ve Koruma Programı bulunan toplam 37 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerin 9'u Doğu Anadolu, 7'si Karadeniz, 6'sı İç Anadolu, 4'ü Marmara, 4'ü Akdeniz ve 3'ü de Ege Bölgesinde yer almaktadır. Üniversitelerden biri vakıf, diğerleri devlet üniversitesi niteliğindedir. Üniversitelerin büyük çoğunluğu örgün öğretim sunarken, Anadolu Üniversitesi'nin açık öğretim, Atatürk Üniversitesi'nin açık öğretim ile birlikte örgün öğretim, Kafkas Üniversitesi hem merkezde hem ilçesinde, Kocaeli Üniversitesi'nin kız ve erkek şeklinde öğretim sunması farklılık arz etmektedir. 20 Üniversite sadece gündüz öğretim verirken, 15 üniversite hem gündüz hem de ikinci öğretim vermektedir. Programların 2'si açık öğretim olmak üzere 20'si il merkezlerinde, 19'u ilçelerde bulunmaktadır. 2018 özel güvenlik ve koruma kontenjanları toplamının 3905 olduğu, bunun 1538'inin açık öğretime, kalan 2367'sinin örgün ve ikinci öğretime ayrıldığı görülmektedir. Üniversitelere kayıt yaptıran toplam öğrenci sayısı ise 11942'dir (Bknz. Tablo-2). Bunların 9807'sini erkek öğrenciler oluştururken 2135'ini kız öğrenciler oluşturmaktadır. 4740 öğrenci ile en fazla kayıtlı öğrencinin Anadolu Üniversitesinde, 8 öğrenci ile en az kayıtlı öğrencinin ise Avrasya Üniversitesinde olduğu görülmektedir.

Öğrenim türlerine göre baktığımızda gündüz kategorisinde kızlarda 2, erkeklerde 6 öğrenci ile kayıtlı öğrenci sayısı en az olan üniversite Avrasya olurken, kızlarda 57 öğrenci ile en fazla kayıtlı öğrenci Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, erkeklerde ise 132 kayıtlı öğrenci ile Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi karşımıza çıkmaktadır. İkinci öğretimde ise kızlarda 6, erkeklerde 33 öğrenci ile en az kayıtlı öğrencinin Gaziantep Üniversitesi'nde olduğu görülürken, kızlarda 46 öğrenci ile en fazla kayıtlı öğrenci Kocaeli Üniversitesi'nde, erkeklerde ise 115 öğrenci ile en fazla kayıtlı öğrenci Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesinde bulunmaktadır. Açık öğretimde ise 565 öğrenci ile hem kızlarda 4175 öğrenci ile hem de erkeklerde Anadolu Üniversitesi en fazla kayıtlı öğrenciyi barındırmaktadır. Üniversiteler ve öğrenci sayıları ile ilgili bilgiler aşağıda **Tablo-2**'de sunulmuştur.

Tablo-2: Üniversiteler ve Öğrenci Sayıları

S.No	Üniversite Adı	Bölümün Bulunduğu		Öğrenim Türlerine Göre Kayıtlı Öğrenci						Toplam
				Gündüz		İkinci Öğretim		Açık öğretim		
		İl	İlçe	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	
1	Adıyaman	Adıyaman		29	86					115
2	Akdeniz	Antalya		32	87	18	64			201
3	Aksaray	Aksaray		33	55					88
4	Anadolu	Eskişehir						565	4175	4740
5	Artvin Çoruh	Artvin		20	48					68
6	Atatürk	Erzurum	Horasan	47	76					123
		Erzurum						333	2346	2679
7	Avrasya	Trabzon		2	6					8
8	Batman	Batman		8	18					26
9	Bingöl	Bingöl		8	20					28
10	Bitlis Eren	Bitlis	Adilcevaz	19	65					84
11	Bursa Uludağ	Bursa		36	65	18	64			183

Tablo-2: Devamı

12	Çankırı Karatekin	Çankırı	Yapraklı	25	54	14	71			164
13	Gaziantep	Gaziantep	Oğuzeli	8	27	6	33			74
14	Giresun	Giresun	Espiye	40	86	21	84			231
15	Hatay Mustafa Kemal	Hatay		21	68					89
16	Iğdır	Iğdır		11	25					36
17	İnönü	Malatya		30	77					107
18	İstanbul-Cerrahpaşa	İstanbul		19	85					104
19	Kafkas	Kars	Sarıkamış	20	60	7	51			138
		Kars		16	27					43
20	Kahramanmaraş Sütçü İmam	Kahramanmaraş	Türkoğlu	9	16					25
21	Karabük	Karabük	Eskipazar	38	85	18	66			207
22	Kastamonu	Kastamonu		40	40	15	53			148
23	Kilis 7 Aralık	Kilis		6	28					34
24	Kocaeli	Kocaeli	Hereke	54	122	46	105			327
25	Manisa Celal Bayar	Manisa	Salihli	28	69	13	64			174
26	Muğla Sıtkı Koçman	Muğla	Köyceğiz	30	59	15	62			166
27	Munzur	Tunceli	Çemişgezek	8	14					22
28	Nevşehir Hacı Bektaş Veli	Nevşehir	Avanos	57	85	34	103			279
29	Niğde Ömer Halisdemir	Niğde		32	86	22	98			238
30	Osmaniye Korkut Ata	Osmaniye	Düziçi	31	55					86
31	Pamukkale	Denizli	Acıpayam	31	67					98
32	Siirt	Siirt		17	63					80
33	Tokat Gaziosmanpaşa	Tokat	Erbaa	31	69					100
34	Van Yüzüncü Yıl	Van		12	40					52
35	Yalova	Yalova	Çınarcık	31	78	25	88			222
36	Yozgat Bozok	Yozgat	Sorgun	12	22					34
37	Zonguldak Bülent Ecevit	Zonguldak	Devrek	52	132	22	115			321
Toplam				943	2165	294	1121	898	6521	11942

Kaynak: (YÖK Önlisans Tercih Sihirbazı, 2019)

Çalışmaya konu olan programların müfredat dersleri incelendiğinde (Bknz. **Tablo-3**) 903'ü zorunlu (%60,64), 586'sı seçmeli (%39,35) olmak üzere toplam ders sayısının 1489 olduğu hemen göze çarpmaktadır. Bu durumda zorunlu derslerin ortalaması 23,15 olurken, seçmeli derslerin ortalaması 15,02 olmaktadır. Toplam ders ortalaması ise 38,17 düzeyinde görünmektedir. Zorunlu ders sayısı 15 ders ile en az olan üniversiteler Avrasya ve Kocaeli üniversiteleri olurken, bu üniversiteleri 17 ders ile Karabük ve Bursa Uludağ üniversiteleri izlemektedir. Zorunlu ders ortalamasının altında kalan bu üniversitelerle birlikte 25 üniversite bulunmaktadır. Yüzdeler bazda ise %38,46 ile Kastamonu Üniversitesi son sırada yer alırken, bu Üniversiteyi %40 ile Yalova ve %41,66 ile Kilis 7 Aralık üniversiteleri izlemektedir.

En fazla zorunlu ders sayısı 35 ders ile Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi olurken, bu üniversiteyi 34 ders ile Kafkas (Sarıkamış) ve 32 ders ile İnönü üniversiteleri takip etmektedir. Bir başka ifade ile bu Üniversiteler, müfredatlarında yer alan derslerin %100'ünü zorunlu tutmakta, seçmeli derse yer vermemektedir. Bu üniversitelerin zorunlu ders havuzunun oldukça geniş olduğunu söylemek mümkündür. Bu üniversitelerle birlikte 14 üniversitenin zorunlu ders ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. Ayrıca Atatürk (açık

öğretim), Kafkas, Anadolu ve Manisa Celal Bayar üniversiteleri de müfredatlarında yer verdikleri derslerin tamamını zorunlu olarak sunmaktadır.

Seçmeli ders grubunda ise Anadolu, Atatürk (açık öğretim), Hatay Mustafa Kemal, İnönü, Kafkas ve Manisa Celal Bayar üniversitelerinin dersi bulunmamaktadır. Bu durum bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Seçmeli ders sayısı 4'er ders ile en az olan üniversiteler, Artvin Çoruh ve Iğdır üniversiteleri olarak görünmektedir. Bu üniversitelerle birlikte 18 üniversitenin seçmeli ders ortalamasının altında kaldığı anlaşılmaktadır. En fazla seçmeli derse sahip olan üniversite, 33 ders ile Yalova Üniversitesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu üniversiteyi 32 ders ile Kastamonu, 30 ders ile Gaziantep üniversiteleri izlemektedir. Yüzdeler bazda ise %61,53 ile Kastamonu Üniversitesi ilk sırada yer almaktadır. Ardından Yalova ve Kilis 7 Aralık üniversiteleri gelmektedir. Bu Üniversitelerin seçmeli ders havuzunun diğer üniversitelere nazaran daha geniş olduğu söylenebilir.

Toplam ders sayılarına bakıldığında ise 20 ders ile Atatürk (açık öğretim) Üniversitesi en az derse sahip üniversite görünümünde iken, bu üniversiteyi 22 dersle Avrasya ve 23 dersle Manisa Celal Bayar üniversiteleri takip etmektedir. Bu üniversitelerin ders havuzlarının oldukça dar kapsamlı olduğu söylenebilir. Gaziantep Üniversitesi 59 dersle en fazla derse sahip üniversite konumunda iken, bu üniversiteyi 55 dersle Yalova ve 52 dersle Kastamonu üniversiteleri takip etmektedir. Söz konusu üniversitelerin ders havuzlarının fevkalade geniş olduğunu söylemek mümkündür. Toplam ders sayısı bakımından ortalamanın üzerinde 19 üniversite bulunurken, ortalamanın altında 20 üniversite bulunmaktadır. Çalışma kapsamında incelenen üniversiteler, programlar ve ders sayıları aşağıda **Tablo-3**'de sunulmuştur.

Tablo-3: Üniversiteler, Programlar ve Ders Sayıları

Sıra No	Üniversite Adı	Programın Adı	Ders Sayıları				
			Zorunlu	Seçmeli	Toplam	Ortak	Farklı
1	Adıyaman	Özel Güvenlik ve Koruma	28	23	51	38	13
2	Akdeniz	Özel Güvenlik ve Koruma	26	25	51	30	21
3	Aksaray	Özel Güvenlik ve Koruma	19	21	40	31	9
4	Anadolu	Özel Güvenlik ve Koruma	26		26	17	9
5	Artvin Çoruh	Özel Güvenlik ve Koruma	28	4	32	25	7
6	Atatürk (Açık Öğretim)	Özel Güvenlik ve Koruma	20		20	17	3
7	Atatürk (Horasan)	Özel Güvenlik ve Koruma	20	8	28	22	6
8	Avrasya	Özel Güvenlik ve Koruma	15	7	22	19	3
9	Batman	Özel Güvenlik ve Koruma	23	18	41	36	5
10	Bingöl	Özel Güvenlik ve Koruma	20	13	33	31	2
11	Bitlis Eren	Özel Güvenlik ve Koruma	20	21	41	30	11
12	Bursa Uludağ	Özel Güvenlik ve Koruma	17	17	34	28	6
13	Çankırı Karatekin	Özel Güvenlik ve Koruma	20	27	47	16	31
14	Gaziantep	Özel Güvenlik ve Koruma	29	30	59	33	26
15	Giresun	Özel Güvenlik ve Koruma	26	22	48	34	14
16	Hatay Mustafa Kemal	Özel Güvenlik ve Koruma	35		35	33	2
17	Iğdır	Özel Güvenlik ve Koruma	27	4	31	29	2
18	İnönü	Özel Güvenlik ve Koruma	32		32	29	3
19	İstanbul-Cerrahpaşa	Özel Güvenlik ve Koruma	19	19	38	25	13
20	Kafkas	Özel Güvenlik ve Koruma	30		30	24	6
21	Kafkas (Sarıkamış)	Özel Güvenlik ve Koruma	34		34	33	1
22	Kahramanmaraş Sütçü İmam	Özel Güvenlik ve Koruma	23	20	43	38	5
23	Karabük	Özel Güvenlik ve Koruma	17	23	40	35	5
24	Kastamonu	Özel Güvenlik ve Koruma	20	32	52	39	13
25	Kilis 7 Aralık	Özel Güvenlik ve Koruma	20	28	48	32	16
26	Kocaeli	Özel Güvenlik ve Koruma	15	17	32	21	11
27	Manisa Celal Bayar	Özel Güvenlik ve Koruma	23		23	15	8
28	Muğla Sıtkı Koçman	Özel Güvenlik ve Koruma	19	14	33	20	13
29	Munzur	Özel Güvenlik ve Koruma	30	13	43	33	10
30	Nevşehir Hacı Bektaş Veli	Özel Güvenlik ve Koruma	21	23	44	31	13
31	Niğde Ömer Halisdemir	Özel Güvenlik ve Koruma	20	17	37	36	1
32	Osmaniye Korkut Ata	Özel Güvenlik ve Koruma	29	15	44	37	7
33	Pamukkale	Özel Güvenlik ve Koruma	26	13	39	37	2
34	Siirt	Özel Güvenlik ve Koruma	20	15	35	31	4
35	Tokat Gaziosmanpaşa	Özel Güvenlik ve Koruma	21	16	37	35	2
36	Van Yüzüncü Yıl	Özel Güvenlik ve Koruma	22	20	42	33	9
37	Yalova	Özel Güvenlik ve Koruma	22	33	55	41	14
38	Yozgat Bozok	Özel Güvenlik ve Koruma	22	18	40	28	12
39	Zonguldak Bülent Ecevit	Özel Güvenlik ve Koruma	19	10	29	24	5
Genel Toplam			903	586	1489	1146	343
Yüzde			60,64	39,35	100	76,96	23,03
Ortalama			23,15	15,02	38,17	29,38	8,79

Ortak ders sayıları, kendi müfredatında bulunan bir dersin başka bir üniversite ya da üniversitelerin de müfredatlarında bulunduğu anlamına gelmektedir. Bu açıdan bakıldığında Manisa Celal Bayar Üniversitesi 15 ders ile en az ortak derse sahip üniversite konumunda bulunmaktadır. Bu üniversiteyi 16 ders ile Çankırı Karatekin, 17'şer ders ile Atatürk (açık öğretim) ve Anadolu üniversiteleri izlemektedir. Ancak yüzde olarak değerlendirildiğinde sıralama değişmekte ve Çankırı Karatekin Üniversitesi %34,04 ile en az ortak ders yüzdesine sahip olmaktadır. Bu üniversite ile birlikte 17 üniversite daha ortalamannın altında

kalmaktadır. Ortak ders sayısı en fazla olan üniversite ise 41 ders ile Yalova olurken, bu üniversiteyi 39 ders ile Kastamonu, 38'er ders ile Adıyaman ve Kahramanmaraş Sütçü İmam üniversiteleri takip etmektedir. Yüzdeler bazda %97,29 ile Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi en fazla ortak ders yüzdesine sahip görünmektedir. Müfredatında yer alan 37 dersten 36'sı ortak, sadece bir tanesi kendi özelinde bulunmaktadır. 34 dersin 33'ü ortak olan Kafkas (Sarıkamış) Üniversitesi ise %97,05 ile en yakın takipçi durumundadır. Bu durum, aynı zamanda Niğde Ömer Halisdemir ve Kafkas (Sarıkamış) üniversitelerini en az farklı derse sahip üniversite konumuna taşımaktadır. Bu iki Üniversite'nin de sadece birer derisi farklılık göstermektedir. En fazla farklı derse sahip üniversite ise 31 ders ile Çankırı Karatekin olarak görünmektedir. Yani müfredatında yer verdiği 47 dersin %65,95'ini farklı derslerden oluşturmaktadır. Yüzdeler bazda ortalamanın üzerinde olan 16 üniversite daha bu üniversiteyi takip etmektedir.

Verilen eğitimin Özel Güvenlik Mevzuatına uygunluğu incelendiğinde (Bknz. **Tablo:4**) en fazla benzerliğin 9 ders ile Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi olduğu anlaşılmaktadır. Bir başka ifade ile Mevzuatta adı geçen 11 dersin 9'unun Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nin müfredatında aynı isimlerle yer aldığı görülmektedir. Bu Üniversiteyi 7'şer ders ile Artvin Çoruh ve Tokat Gaziosmanpaşa, 5'er ders ile Kahramanmaraş Sütçü İmam ve Kastamonu, 3'er ders ile Bitlis Eren, Çankırı Karatekin ve Gaziantep, 2'şer ders ile Hatay Mustafa Kemal, Iğdır, Nevşehir Hacı Bektaş Veli ve Osmaniye Korkut Ata, 1'er ders ile Akdeniz, Aksaray, Atatürk (Horasan) Avrasya, Bingöl, Kafkas (Sarıkamış), Karabük, Kocaeli, Muğla Sıtkı Koçman, Niğde Ömer Halisdemir, Pamukkale ve Yalova üniversiteleri takip etmektedir. Adıyaman, Anadolu, Atatürk (açık öğretim), Batman, Bursa Uludağ, Giresun, İnönü, İstanbul-Cerrahpaşa, Kafkas, Kilis 7 Aralık, Manisa Celal Bayar, Munzur, Siirt, Yozgat Bozok ve Zonguldak Bülent Ecevit üniversitelerinin ise aynı isimlerde derisi görünmemektedir. Verilen eğitimin mevzuata uygunluğunun az olması ya da hiç olmaması büyük bir eksiklik olarak kabul edilmesi gerekir.

Müfredatlarda tercih edilme sıklığı en fazla olan ders ise Kalabalık Yönetimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu derse 13 üniversitenin Mevzuattaki adıyla müfredatlarında yer verdiği görülmektedir. Ardından 11 tercih edilme sıklığı ile Kişi Koruma, 9 tercih edilme sıklığı ile Güvenlik Tedbirleri, 7 tercih edilme sıklığı ile Genel Kollukla İlişkiler, 5 tercih edilme sıklığı ile Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları, 4'er tercih edilme sıklığı ile Etkili İletişim ve Temel İlk Yardım, 3'er tercih edilme sıklığı ile Güvenlik Sistem ve Cihazları ve Yangın Güvenliği ve Tabii Felaketlerde Müdahale Tarzı, 2 tercih edilme sıklığı ile Uyuşturucu Madde Bilgileri ve son olarak da 1 tercih edilme sıklığı ile Silah Bilgisi ve Atış derisi gelmektedir. Mevzuat gereği okutulacak derslerin müfredatlarda az yer alması ya da farklı konularla birlikte verilmesi, mevzuata uygunluğu ve bu derslere verilen önemi azaltmaktadır. Hatta her üniversitenin bakış açısına bağlı olarak müfredatlar arasındaki farklılığı da artırmaktadır. İncelenen müfredatların benzerlik durumunu gösteren **Tablo-4** aşağıda sunulmuştur.

Tablo-4: Müfredatların Benzerlik Durumu

	Özel Güvenlik Merzuatı	Adıyaman	Akdeniz	Aksaray	Anadolu	Artvin Çoruh	Atatürk (Açıköğretim)	Atatürk (Horasan)	Avrasya	Batman	Bingöl	Bitlis Eren	Bursa Uludağ	Çankırı Karatekin	Gaziantep	Giresun	Hatay Mustafa Kemal	İğdır	İnönü	İstanbul – Cerrahpaşa	Kafkas	Kafkas (Sarıkamış)	K.maraş Sütçü İmam	Karabük	Kastamonu	Kilis 7 Aralık	Kocaeli	Manisa Celal Bayar	Muğla Sıtkı Koçman	Munzur	Neveşehir Hacı Bektaş Veli	Niğde Ömer Halisdemir	Osmaniye Korkut Ata	Pamukkale	Sirt	Tokat Gaziosmanpaşa	Van Yüzüncü Yıl	Yalova	Yozgat Bozok								
Adıyaman	0																																														
Akdeniz	1	10																																													
Aksaray	1	9	9																																												
Anadolu	0	3	3	2																																											
Artvin Çoruh	7	6	7	11	0																																										
Atatürk (Açıköğretim)	0	5	4	5	4	1																																									
Atatürk (Horasan)	1	8	9	8	1	3	2																																								
Avrasya	1	7	5	6	3	6	5	2																																							
Batman	0	10	7	6	4	6	2	2	5																																						
Bingöl	1	6	7	7	0	8	3	5	5	7																																					
Bitlis Eren	3	8	8	6	1	8	4	3	4	6	9																																				
Bursa Uludağ	0	6	7	9	2	1	4	13																																							
Çankırı Karatekin	3	3	2	5	1	7	1	2	3	5	9	4	2																																		
Gaziantep	3	6	5	10	2	4	6	5	6	4	5	8	5	1																																	
Giresun	0	8	13	11	3	6	5	7	7	12	6	6	7	2	6																																
Hatay Mustafa Kemal	2	3	5	7	3	6	5	3	8	5	7	3	8	6	9	3																															
İğdır	2	6	8	6	0	10	2	5	2	5	13	9	4	9	1	6	7																														
İnönü	0	10	10	8	1	8	4	7	7	11	5	6	6	4	7	8	5	6																													
İstanbul-Cerrahpaşa	0	5	8	8	0	10	4	2	6	7	11	6	4	6	8	5	10	7	11																												
Kafkas	0	2	3	2	2	4	1	1	3	5	7	6	2	3	3	3	5	4	5	6																											
Kafkas (Sarıkamış)	1	7	9	6	0	7	3	4	4	8	11	11	5	4	8	5	7	7	8	7	21																										
K.maraş Sütçü İmam	5	10	4	9	2	6	2	6	6	5	5	2	11	3	14	5	12	4	6	10	2	5																									
Karabük	1	11	8	16	1	9	5	9	6	4	8	7	9	3	5	12	8	9	7	7	3	6	9																								
Kastamonu	5	12	12	11	1	12	5	7	6	8	20	14	7	8	10	8	8	16	9	9	8	14	11	11																							
Kilis 7 Aralık	0	5	11	12	7	8	6	3	8	13	8	3	6	6	6	10	8	6	9	11	3	6	5	11	8																						
Kocaeli	1	11	8	3	0	5	2	4	5	5	6	5	5	5	3	6	5	6	7	4	3	7	2	6	8	5																					
Manisa Celal Bayar	0	1	3	6	0	3	7	1	1	1	7	4	3	2	3	2	6	6	2	6	2	3	2	6	6	5	1																				
Muğla Sıtkı Koçman	1	8	14	6	1	6	4	6	4	6	4	6	4	2	5	9	3	7	10	6	3	5	2	7	9	7	8																				
Munzur	0	7	5	7	0	7	3	1	7	9	12	12	4	5	3	7	7	11	5	9	7	10	4	11	15	8	4	4	4																		
Neveşehir Hacı Bektaş Veli	2	6	5	9	3	7	5	7	6	5	8	7	5	4	5	5	4	6	5	7	4	6	6	11	7	8	2	6	1	9																	
Niğde Ömer Halisdemir	1	7	8	8	1	8	6	4	7	8	29	11	9	10	6	8	10	15	6	12	6	11	7	11	21	10	7	8	4	15	10																
Osmaniye Korkut Ata	2	5	4	7	6	7	7	3	5	5	6	7	7	3	9	5	11	7	5	9	3	4	8	9	7	8	4	6	3	10	6	8															
Pamukkale	1	5	8	7	11	5	6	4	9	7	1	7	6	3	4	12	6	4	9	5	5	3	3	7	7	11	6	3	10	6	5	4	7														
Sirt	0	10	6	13	2	10	3	5	11	7	7	5	5	6	9	7	7	7	10	10	3	6	12	9	9	8	6	4	5	6	8	7	8	5													
Tokat Gaziosmanpaşa	7	6	8	6	2	12	4	3	8	6	4	8	6	4	8	13	5	4	7	5	4	6	9	6	15	9	5	2	7	10	7	7	4	16	5												
Van Yüzüncü Yıl	9	6	6	7	1	12	5	4	3	7	6	7	4	4	3	6	7	7	4	8	0	3	10	10	9	5	4	6	3	5	10	8	8	5	5	11											
Yalova	1	10	10	17	4	10	5	6	9	7	4	8	7	4	13	10	7	8	11	7	3	8	13	15	8	14	5	5	8	5	10	6	7	8	24	7	7										
Yozgat Bozok	0	13	14	9	4	8	5	4	8	6	3	7	7	3	5	14	3	5	11	7	3	5	5	10	8	11	8	3	12	6	6	5	5	11	10	9	6	15									
Zonguldak Bülent Ecevit	0	6	5	8	1	8	5	4	7	6	8	4	4	5	6	6	5	5	8	11	6	7	8	9	8	10	4	4	6	7	7	8	11	6	13	5	5	11	7								

Üniversiteler arasındaki benzerliklerinin ya da farklılıklarının belirlenmesi için ortak derslerin dağılımı incelendiğinde (Bknz. **Tablo-4**) en çok benzerliğin 29 ortak ders ile Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi ile Bingöl Üniversitesi arasında olduğu görülmektedir. Yüzdeler bazda ise Bingöl Üniversitesi'nin müfredatı %87,87 oranında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin müfredatı da %78,37 oranında birbirleriyle benzeşmektedir. Bu üniversiteleri 24 ortak ders ile Siirt Üniversitesi ile Yalova Üniversitesi, 21'er ders ile Niğde Ömer Halisdemir ile Kastamonu ve Kafkas Üniversitesi'nin kendi Özel Güvenlik ve Koruma Programları arasındaki benzerlikler izlemektedir. Bu noktada aynı üniversitenin kendine bağlı okullardaki programların tam bir benzerlik içerisinde olmayışı ilginç bulunmuştur. Ayrıca, Bingöl ve Kastamonu üniversiteleri arasında 20 ortak dersin bulunması dikkate değerdir. Eldeki veriler ışığında Kastamonu Üniversitesi'nin uyguladığı müfredatın ortalamanın çok üstünde olduğu ve diğer üniversitelerle en çok benzerlik gösteren müfredata sahip olduğu söylenebilir. Yani bütün üniversitelerle az ya da çok ortak bir paydada bulunduğu görülmektedir. Kastamonu Üniversitesi'ni Niğde Ömer Halisdemir ve Yalova üniversitelerinin de çok yakından takip ettiğini belirtmek gerekir.

İncelenen müfredatlar arasındaki en az benzerliğin ise Anadolu Üniversitesi ile diğer üniversiteler arasında olduğunu söylemek yanlış olmaz. Çünkü Anadolu Üniversitesi'nin 8 üniversite ile arasında herhangi bir ortak ders bulunmazken, 9 üniversiteyle de sadece bir dersi ortak görünmektedir. En fazla ortaklığı ise 11 ders ile Pamukkale, 7 ders ile Kilis 7 Aralık ve 6 ders ile de Osmaniye Korkut Ata üniversiteleri arasında bulunmaktadır. Adı geçen bu üniversiteyi Manisa Celal Bayar ve Atatürk (açık öğretim) üniversiteleri izlemektedir. Ortalamanın altında kalan ve düşük benzerlik oranı ile söz konusu bu üniversitelerin kısmen farklı bir müfredat uyguladığı ifade edilebilir. Üniversitelerin hem özel güvenlik mevzuatı gereği okutulacak ders müfredatı hem de kendi müfredatları arasında tam bir uyumdan söz etmek mümkün değildir.

Müfredatlarda yer alan bazı dersler ve özellikle özel güvenlik mevzuatı gereği okutulacak dersler sınıflandırılarak incelendiğinde (Bknz. **Tablo:5**) fotoğraf biraz daha belirginleşmektedir. Mevzuat gereği okutulacak olan Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları dersinin müfredatlarda 25 türde ve 80 tercih edilme sıklığı ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. En fazla 19 tercih edilme sıklığı ile Özel Güvenlik Hukuku, 10 tercih edilme sıklığı ile İnsan Hakları ders türü olarak karşımıza çıkan Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları dersinin, bunların haricinde 23 türde ve 51 sıklıkla diğer türleri de bulunmaktadır. Yani mevzuat gereği okutulacak dersler bağlamında ders türü sayısı en fazla olan ders konumundadır. Dolayısıyla bu dersin farklı türleriyle de olsa tüm üniversitelerin müfredatlarında yer aldığı müşahade edilmektedir. Bu dersi, 21 ders türü ile Etkili İletişim dersi izlemektedir. Etkili İletişimin 8'er tercih edilme sıklığı ile İletişim ve Güvenlik İletişimi şeklinde türleri bulunurken, 39 tercih edilme sıklığı ile 19 türünün daha olduğu görülmektedir.

Güvenlik Tedbirleri, Güvenlik Sistem ve Cihazları, Genel Kollukla İlişkiler ve Kalabalık Yönetimi dersleri ders türü ve tercih edilme sıklığı bakımından birbirlerine yakın derslerdir. Güvenlik Tedbirleri dersi 7 ders türü sayısı ile en az türe sahipken, Genel Kollukla İlişkiler dersi de 14 tercih edilme sıklığı ile en az tercih edilen ders konumundadır. Yani farklı türlerle de olsa sadece 14 üniversitenin müfredatında yer almaktadır. Güvenlik Sistem ve Cihazları dersi ise 8 farklı türde 60 tercih edilme sıklığı ile Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları dersi gibi tüm üniversitelerin müfredatlarında yer alarak dikkat çekmektedir. Mevzuat gereği okutulacak diğer derslerin birçok üniversite müfredatlarında yer alamayarak ihmal edildiği gözlemlenmektedir. Sınıflandırılan dersler, türleri ve tercih edilme sıklığı **Tablo-5**'te sunulmuştur.

Tablo-5: Sınıflandırılan Dersler, Türleri ve Tercih Edilme Sıklığı

Sıra No	Sınıflandırılan Dersler	Ders Türleri	Ders Türü Sayısı	Tercih Edilme Sıklığı
1	Özel Güvenlik Hukuku ve Kişi Hakları	Özel Güvenlik Hukuku	1	19
		İnsan Hakları	1	10
		Diğer	23	51
2	Güvenlik Tedbirleri	Güvenlik Tedbirleri	1	9
		Özel Güvenlik Hizmetlerinde Güvenlik Önlemleri	1	5
		Diğer	5	8
3	Güvenlik Sistem ve Cihazları	Güvenlik Sistemleri I	1	20
		Güvenlik Sistemleri II	1	19
		Diğer	6	21
4	Temel İlk Yardım	İlk Yardım	1	26
		Temel İlk Yardım	1	4
		Diğer	8	9
5	Yangın Güvenliği ve Tabii Felaketlerde Müdahale Tarzı	Yangın Güvenliği	1	8
		Yangın Güvenliği Tedbirleri	1	5
		Diğer	11	17
6	Uyuşturucu Madde Bilgileri	Uyuşturucu Maddeler ve Kaçakçılıkla Mücadele	1	12
		Uyuşturucu Madde Bilgisi	1	4
		Diğer	10	14
7	Etkili İletişim	Güvenlik İletişimi	1	8
		İletişim	1	8
		Diğer	19	39
8	Kalabalık Yönetimi	Kalabalık Yönetimi	1	13
		Toplum Psikolojisi ve Kalabalık Yönetimi	1	4
		Diğer	6	6
9	Kişi Koruma	VIP Koruma	1	14
		Kişi Koruma	1	11
		Diğer	13	21
10	Genel Kollukla İlişkiler	Genel Kollukla İlişkiler	1	7
		Diğer	7	7
11	Silah Bilgisi ve Atış	Silah Bilgisi	1	14
		Silah Bilgisi I	1	6
		Silah Bilgisi II	1	6
		Diğer	15	22
12	Beden Eğitimi ve Spor	Beden Eğitimi I	1	15
		Beden Eğitimi II	1	14
		Diğer	36	45
13	Hukuk	Ceza Hukuku	1	20
		İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku	1	19
		Diğer	30	103
14	Yakın Savunma	Yakın Savunma Teknikleri II	1	16
		Yakın Savunma Teknikleri I	1	15
		Diğer	14	42
15	Yönetim ve Organizasyon	Yönetim ve Organizasyon	1	24
16	Kriminoloji	Kriminoloji	1	22
17	Davranış Bilimleri	Davranış Bilimleri	1	19
18	Halkla İlişkiler	Halkla İlişkiler	1	14
19	Devlet Güvenliği ve Terörle Mücadele	Devlet Güvenliği ve Terörle Mücadele	1	13
		Terör ve Terörizm	1	12
20	Girişimcilik	Girişimcilik	1	13

Üniversitelerin müfredatlarında yer alan diğer bazı dersler sınıflandırılarak incelendiğinde ise Beden Eğitimi ve Spor, Hukuk, Yakın Savunma, Yönetim ve Organizasyon, Kriminoloji, Davranış Bilimleri, Halkla İlişkiler, Girişimcilik ve Devlet

Güvenliği ve Terörle Mücadele konularının daha sık tercih edildiği görülmektedir. Derslerin hacmi göz önünde bulundurularak üniversitelerin 3'te 1'i ve daha fazlası tarafından tercih edilen derslere öncelik verilmiştir. Bu açıdan bakıldığında 38 türde ve 74 tercih edilme sıklığı ile Beden Eğitimi ve Spor konusunun, 32 türde ve 142 tercih edilme sıklığı ile Hukuk konusunun ön planda yer aldığı gözlemlenmektedir. Özellikle Ceza Hukuku konusunun üniversitelerin çoğunluğu tarafından tercih edildiği görülmektedir. Aynı şekilde Yakın Savunma konusu da ders türü sayısı az ve tercih edilme sıklığı yüksek olan bir başka konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konular üzerinde tam bir mutabakat sağlanmamış olsa da üniversitelerin çoğunun müfredatında farklı sürelerle yer aldığı görülmektedir.

8.SONUÇ VE ÖNERİLER

Güvenlik, toplumsal hayatın vazgeçilmez ihtiyaçlarından biridir. İnsanların, toplu halde yaşamlarını rahat bir şekilde sürdürebilmeleri için bir düzene ve güvenli bir ortama gereksinim vardır. Günümüz dünyasında başta terör olayları olmak üzere insanlığı tehdit eden birçok tehlike mevcuttur. Bu tehlikelere karşı insanların can ve mal güvenliğinin sağlanması büyük önem arz etmektedir. Sadece genel kolluk ile koruma ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi, gerek maliyet ve gerekse personel sayısı bakımından bir takım sıkıntıları da beraberinde getireceğinden ülkemiz, genel kolluğu tamamlayıcı mahiyette olan özel güvenlik teşkilatlanmasına geçmiştir. Özellikle kişi, kurum ya da kuruluşların kendi güvenlik önlemlerini kendilerinin alması, genel kolluğun yükünün hafifletilmesi ve veriminin yükseltilmesi açısından önemlidir. Gerek ekonomi gerek savunma gibi devletin gücüne büyük katkıları olan kurum veya kuruluşların her türlü tehdit ve tehlikelere karşı korunması ve güvenliklerinin sağlanması amacıyla Türkiye gündemine giren özel güvenlik, kısa sayılabilecek geçmişine rağmen hızla yükselen bir sektör haline gelmiş bulunmaktadır. Bu sektörde hizmet veren kişilerin başarılı olabilmeleri için iyi bir eğitim almaları beklenmektedir. İyi bir eğitimle elde edilen bilgi ve tecrübelerin başarılı sonuçlar doğurduğu bilinmektedir.

Özel güvenlik görevlisi olmak isteyen kişilere ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve deneyimi kazandırmak için özel eğitim kurumları ve üniversiteler tarafından bir süre planlı olarak eğitim verilmektedir. Bu eğitim, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ve bu kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmelik kapsamında düzenlenmektedir. Mevzuat gereği temel eğitim, teorik, pratik ve silah eğitiminden oluşmak üzere 120 saat olarak belirlenmiştir. Ancak üniversitelerin güvenlikle ilgili bölümlerinden mezun olanlarda silah eğitimi dışında özel güvenlik temel eğitim şartı aranmamaktadır. Söz konusu eğitim, özel eğitim kurumlarında silahlı 120, silahsız 100 saat olarak uygulanmakta ve iki-üç hafta içerisinde de tamamlanabilmektedir. Üniversitelerin özel güvenlik ve koruma bölümlerinde ise dört dönem halinde toplam iki yıl süre ile eğitim verilmektedir. Üniversitelerde özel eğitim kurumlarına nazaran çok daha detaylı ve uzun süreli eğitim verildiği görülmektedir. Bu durum, eğitim sisteminde kurum ve kuruluşlar arasında birlikteliğin ve standart bir eğitim tarzının olmadığını göstermektedir. Sonuçta iki, üç hafta gibi kısa sürede az ders alan birey ile iki yıl gibi uzun sürede çok ders alan birey aynı terazide tartılmaktadır. Kısa sürede az ders ile ortaöğretim seviyesinde eğitim alan bireylerin üniversiteler gibi eğitim seviyesi yüksek olan kurumlarda hizmet vermesi, hatta yönetici konumunda olması bir başka sıkıntı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum hem adaleti bozmakta hem de kaliteli ve verimli bir hizmet vermeyi düşürmektedir.

Ülkemizde verilen özel güvenlik eğitiminin içinde bulunduğu durumu betimlemek amacıyla yapılan bu çalışma ile önlisans düzeyinde özel güvenlik eğitimi veren üniversitelerin müfredatları incelendiğinde, derslerin zorunlu ve seçmeli olmak üzere iki listeden oluştuğu hemen göze çarpmaktadır. Çalışmaya konu olan 37 üniversitenin müfredatlarında yer alan

derslerin 903'ünün (%60,64) zorunlu, 586'sının (%39,35) seçmeli olmak üzere toplam sayısının 1489 olduğu görülmektedir. Gerek zorunlu gerek seçmeli ve gerekse toplam ders sayıları bakımından üniversiteler arasında büyük uçurumlar bulunmaktadır. Uygulanan müfredatlarda zorunlu ders sayısının 17-35, seçmeli ders sayısının 0-33 ve toplam ders sayısının da 20-59 değerleri aralığında olduğu gözlemlenmektedir. Ortak ders sayıları ise 15-41 değerleri aralığında değişim gösterirken, farklı ders sayıları da 1-31 değerleri aralığında değişim göstermektedir. Bu durum orantısız bir ders dağılım haritası ortaya koymaktadır. Bazı üniversiteler seçmeli ders havuzu oluşturmayarak müfredatında az ama zorunlu ders verme eğiliminde olurken, bazıları da her iki ders listesini geniş tutma eğilimi göstermektedir. Verilen eğitimin Özel Güvenlik Mevzuatına uygunluğu değerlendirildiğinde benzerliğin ve tercih edilme sıklığının büyük farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Bu durumun önemli bir eksiklik olarak değerlendirilmesi gerekir. Mevzuat gereği okutulacak dersler ve müfredatlarda yer alan bazı dersler sınıflandırılarak incelendiğinde ise ders türü sayısı ve tercih edilme sıklığında farklı yaklaşımların olduğu gözlemlenmektedir. Müfredatlar arasında tam bir mutabakattan söz edilemediği için özel güvenlik eğitiminde standart bir müfredatın oluşmadığını söylemek mümkündür.

Günümüz dünyasında insanlığı tehdit eden birçok tehlikenin varlığı özel güvenliğin önemini artırmaktadır. Buradan hareketle özel güvenliğe olan ihtiyacın bundan sonrada artarak devam edeceği düşünüldüğünde, özel güvenlik eğitimine bir standart getirilmesi kaçınılmaz görünmektedir. Standart bir sistemin olmaması, özel güvenlik olgusunun kadim bir geçmişe sahip olmayışına bağlanabilirse de bu müfredatlar arasındaki büyük farklılıkları açıklamaya yetmemektedir. Eğitim süresi ve seviyesi yükseltilmeli ve sistemdeki dengesizlikler giderilmelidir. Eğitim seviyesi, eğitim süresi ve mesleğin gerektirdiği diğer dersler zorunlu tutularak asgari bir uzlaşının sağlanması gerekmektedir. Bunun dışında özel güvenlik hizmetine katkı sunacak, bilgi ve beceriyi artıracak derslerin seçmeli olarak verilmesinin de önü açık tutulmalıdır.

KAYNAKÇA

Adıyaman Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.adiyaman.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0803333003550535570389203221634404311143732237679389203667234480> (Erişim Tarihi 15/02/2019)

Akdeniz Üniversitesi AKTS Bilgi Paketi ve Ders Kataloğu <http://dersbilgi.paketi.akdeniz.edu.tr/tr-TR/Program/Browse/809/1031> (Erişim: 14/02/2019)

Aksaray Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.aksaray.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0251322003770733342389203332432202322283523032194355753889634480> (Erişim Tarihi 18/02/2019)

Aktaş, A.N. ve Polat, M. (2009). *Genel Kolluk Özel Güvenlik İlişkisi*. Ankara: Divan Kitap.

AKTS Anadolu Bilgi Paketi <http://abp.anadolu.edu.tr/tr/program/dersler/1625/13> (Erişim Tarihi 14/02/2019)

Artvin Çoruh Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.artvin.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=064631100322023891232230366483660633342341842197344603444838960> (Erişim Tarihi 19/02/2019)

Atatürk Üniversitesi Horasan MYO Ders Bilgi Paketi
[https://obs.atauni.edu.tr/moduller/dbp/eobs/birimDetay/2084/%C3%96zel%20G%C3%BCvenlik%20ve%20Koruma%20Program%C4%B1%20\(2084\)?](https://obs.atauni.edu.tr/moduller/dbp/eobs/birimDetay/2084/%C3%96zel%20G%C3%BCvenlik%20ve%20Koruma%20Program%C4%B1%20(2084)?) (Erişim Tarihi 20/02/2019)

Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Ders Bilgi Paketi
<https://www.ataoef.edu.tr/Program/Mufredat/31> (Erişim Tarihi 20/02/2019)

Avrasya Üniversitesi <https://bologna.avrasya.edu.tr/> (Erişim Tarihi:14/02/2019)

Batman Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.batman.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0881377003660636684355753554032202344563523037679322303889637840> (Erişim Tarihi 19/02/2019)

Bingöl Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.bingol.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0893322003770738912389203443234404355703523035485333453889631120> (Erişim Tarihi 20/02/2019)

Bitlis Eren Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.beu.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0125344003220235570322303110838808322283523037679389203333637840> (Erişim Tarihi 20/02/2019)

Bozok Üniversitesi Ders Kataloğu
<http://sorgunmyo.bozok.edu.tr/dosyalar/465derskatalog.pdf> (Erişim Tarihi 21/02/2019)

Button M. And Stierstedt P. (2018). Comparing Private Security Regulation In The European Union, Policing And Society, 28:4, 398-414, DOI: 10.1080/10439463.2016.116624 <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10439463.2016.1161624> (Erişim Tarihi: 18/04/2019)

Celal Bayar Üniversitesi Bilgi Paketi
<http://katalog.cbu.edu.tr/Site/CourceStructure.aspx?ProgramID=1251&lang=1> (Erişim Tarihi 18/02/2019)

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <http://bbs.karatekin.edu.tr/derskatalog.aspx?bkod=02&fkod=11> (Erişim Tarihi 20/02/2019)

Çetin, A. İ. (2007). *Türkiye’de Özel Güvenlik Hizmetlerinin Yapısı Ve Sorunları*. Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi, Ankara.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2018 Faaliyet Raporu <https://www.egm.gov.tr/Documents/EGM2018FaaliyetRaporu.pdf> (Erişim: 20.03.2019)

Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Güvenlik Dairesi Başkanlığı <http://sinavsonuc.ozelguvenlik.pol.tr/teskilat/genelteskilatistatistik.aspx> (Erişim: 20/03/2019)

Gaziantep Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi [http://bbs.bim.gantep.edu.tr/\(S\(z5ye51plueqsn4kfpov5hbvl\)\)/prog_navigator.aspx?path=2_3](http://bbs.bim.gantep.edu.tr/(S(z5ye51plueqsn4kfpov5hbvl))/prog_navigator.aspx?path=2_3) (Erişim Tarihi:14/02/2019)

Giresun Üniversitesi Bilgi Paketi / Ders Kataloğu
<https://ubs.giresun.edu.tr/ogrenci/ebp/TR&Mod=0&ustbirim=16&birim=2&altbirim=-1&program=1296&organizasyonId=188&mufredatTurId=932001#Anchor1> (Erişim Tarihi 18/02/2019)

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.mku.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=03573440032202333423334536648311013557034184219735575333632240> (Erişim Tarihi 15/02/2019)

Iğdır Üniversitesi Bilgi Paketi Ders Kataloğu <http://ogrenci.igdir.edu.tr/ogrenci/ebp/organizasyon.aspx?kultur=tr-TR&Mod=0&ustbirim=33&birim=210&altbirim=-1&program=229&organizasyonId=1120&mufredatTurId=932001#Anchor3> (Erişim Tarihi 21/02/2019)

İnönü Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.inonu.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0763388003440432228322303443237707344563313838776344603667234480> (Erişim Tarihi: 14/02/2019)

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Eğitim Bilgi Sistemi <https://ebs.istanbulc.edu.tr/home/dersprogram/?id=517&yil=2018> (Erişim Tarihi:24/02/2019)

Kafkas Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi (Sarıkamış) <https://obsyeni.kafkas.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=049532200344043779836690355403660637798214636582344603667237840> (Erişim Tarihi 21/02/2019)

Kafkas Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obsyeni.kafkas.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0355344003660635570366903554033303389123836835485378053222437840> (Erişim Tarihi 21/02/2019)

Kahraman, M. (2013). Güvenlik Bilimine Kavramsal ve Terimsel Bir Yaklaşım. *Turkish Journal of Police Studies/Polis Bilimleri Dergisi*, 15(4) s.23-44. <http://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/295/makaleler/15/4/arastirmax-guvenlik-bilimine-kavramsal-terimsel-bir-yaklasim.pdf>

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <http://obs.ksu.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=025238800311013557038920377563770736684214632194378053444833360> (Erişim Tarihi 19/02/2019)

Kastamonu Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.kastamonu.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0426377003110136684355753775632202366843732235485378053111235600> (Erişim Tarihi 19/02/2019)

Karabük Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.karabuk.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0112344003110134456344603886436606355703418438776378053111235600> (Erişim Tarihi 21/02/2019)

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.kilis.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=087537700333033222831115377563330336684214634388344603333635600> (Erişim Tarihi 20/02/2019)

Kocaeli Üniversitesi Bilgi Yönetim Sistemleri <https://ects.kocaeli.edu.tr/bolum.cfm?Dilid=0&Bolumid=E642AA25127B1A4F9026401A356289CC&DipTur=B99B5EA0F58478B7BF3D2E704427B2BC> (Erişim Tarihi 16/02/2019)

McCrie R. (2017) Private Security Services Regulations In The United States Today, *International Journal Of Comparative And Applied Criminal Justice*, 41:4, 287-304, DOI: 10.1080/01924036.2017.1364281

Mil, H . (2015). Türkiye’de Özel Güvenlik Sistemi Ve Yönetimi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 4 (1), s.117-134. Retrieved from <http://ksu.dergipark.gov.tr/ksuiibf/issue/10268/125949>

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Bilgi Paketi ve Ders Kataloğu <http://ects.mu.edu.tr/tr/program/439> (Erişim Tarihi 14/02/2019)

Munzur Üniversitesi Bilgi Paketi <http://bologna.munzur.edu.tr/DereceProgramlari/Detay/0/170/932001> (Erişim Tarihi 21/02/2019)

Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Bilgi Paketi <https://ects.nevsehir.edu.tr/ects/bilgipaketi/dil/tr/bolum/354007/sayfa/1#%C3%96GKSECDERS1> (Erişim Tarihi 18/02/2019)

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Bilgi Paketi <http://www.ohu.edu.tr/sosyalbilimlermyo/ozelguvenlik/dersplani> (Erişim Tarihi 16/02/2019)

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.osmaniye.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=066231100311013891233345366483220233342229236582322303778436720> (Erişim Tarihi 19/02/2019)

Özarlan, Y.C. (2010). *Özel Güvenlik Eğitiminin Değerlendirilmesi (Elazığ İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi, Ankara.

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun (2004). *T. C. Resmi Gazete*, 25504, 10 Haziran 2004. <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5188.pdf>

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (2004). *T. C. Resmi Gazete*, 25606, 07 Ekim 2004. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.7190&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=%C3%B6zel%20g%C3%BCvenlik>

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilgi Sistemi <https://ebs.pau.edu.tr/BilgiGoster/Program.aspx?lng=1&dzy=1&br=433&bl=7826&pr=532&dm=1&ps=0#dersPlanAKTS> (Erişim Tarihi 16/02/2019)

Sakaoğlu, M. (2011). *Üniversite Güvenliği ve Yönetimi*. Doktora Tezi, Polis Akademisi, Ankara.

Siirt Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.siirt.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0478333003440434456389203664837707355703732233291322303111238960> (Erişim Tarihi 20/02/2019)

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.gop.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0155344003880833342311153332438808344563836832194311153444832240> (Erişim Tarihi 19/02/2019)

Türk Dil Kurumu Web Sözlüğü <http://www.tdk.gov.tr/> (Erişim: 16/02/2019)

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> (Erişim Tarihi: 11/04/2019)

Uçar, T. ve Uçar, Ş. (2005). *Özel Güvenlik Metodolojisi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık Eğitim.

Uludağ Üniversitesi Bilgi Paketi ve Ders Kataloğu <http://bilgipaketi.uludag.edu.tr/Programlar/Detay/479?AyID=25> (Erişim Tarihi:24/02/2019)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Ders Programı ve Ders İçerikleri <http://bilgipaketi.yyu.edu.tr/DereceProgramlari/Detay/0/9228/932001#332266> (Erişim Tarihi 14/02/2019)

Yalabık, M. (2006). *Türkiye’de Özel Güvenlik Teşkilatının Eğitimi ve Verilen Hizmetleri İçindeki Rolü*. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, İstanbul.

Yalova Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi Eğitim Kataloğu <http://ubs.yalova.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=251#> (Erişim Tarihi 19/02/2019)

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Yüksek Öğretim Program Atlası Önlisans Tercih Sihirbazı <https://yokatlas.yok.gov.tr/tercih-sihirbazi-t3-tablo.php?p=tyt> (Erişim Tarihi: 21/02/2019)

2018 Yükseköğretim Kurumları Sınav (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/YKS/KONTKILAVUZ6082018.pdf> (Erişim Tarihi: 30/01/2019)

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Bologna Bilgi Sistemi <https://obs.beun.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=0865344003110136684311153110835505311143836832194322303111233360> (Erişim Tarihi 20/02/2019)